

نگاهی ویژه به «اپرای عاشورا» به بهانه چهاردهمین سال اجرا

تصمیم نهایی را بگیرند با علم به اینکه ممکن است در زیبایی شناسی بصری نمایش های آنها اثر گذار باشد.

حضور بازی دهندگان و تماشاگران بازی دهندگی عروسک ها از سوی تماشاگران با نگاهی به تعزیه و نقش پذیری آدم ها در طول روایت پیش از آغاز صحنه ها بین اشقیاء و اولیاء تدارک دیده شده است که در شیوه برشتی به فاصله گذاری تعبیر و به تماشاچیان فاصله بین زندگی واقعی و کنش های رخ داده روی صحنه نمایش را یادآور می شود.

حساسیت ها در باره نحوه نمایش انبیا و امامان معصوم، با تمرکز روی اشقیاء، مظلومیت امام حسین (ع) و بارانش نمود بیشتری می یابد زیرا مظلومیت موجود سکوت است؛ اولیاسکوت پیشه می کنند واز کوبیدن بر طبل جنگ دوری می جویند و در نهایت اینکه چهره خصمانه اشقیاء در وقایع عشورا بهتر نمایانده خواهد شد.

صحنه ای که اپرای «عشورا» نمایش می دهد و در دیگر آثار عشورایی تئاتر، سینما و تلویزیون قابل مشاهده نیست، تماشاگران بخشی از صحنه جنگ یاران امام حسین (ع) با سپاهیان عبدالله است که در دو صحنه مبارزه خرد و همچنین علمدار کربلا ابوالفضل عباس (ع) با یزیدیان به نمایش درمی آید. این اتفاق در حالی افتاده است که در قریب به اتفاق آثار مرتبط با واقعه عشورا، حوادث پیش از صحرای کربلا و سپس شام غریبان مدنظر قرار می گیرد و به وقایع صحرای کربلا به دلایل مختلف از جمله مشکلات محدودیت ها در پرداختن به سوژه و همچنین ظهور کمبود امکانات سخت افزاری برای ساخت اینگونه صحنه ها کمتر به طور مستقیم پرداخته می شود؛ مشکلی که به لطف عروسک ها به راه حلی دست یافته است.

آهنگسازی بهزاد عبدی در همه صحنه ها با حفظ جلوه حماسی، گلگی و وجهه تعلیق آمیزی دارد که نقش شایانی در نمود جلوه حماسی واقعه عشورا در کنار ارتباط گیری بهتر مخاطبان با اثر ایفای می کند.

اپرای «عشورا» با شادی و طرب دف زنان در عمارت کوفه آغاز می شود که حاکی از دوگانه شادی و لندوه مستتر در تبر دین خیر و شر است؛ زملی که اشقیاء در صحنه های پایانی بار دیگر با شادی و طرب مشغول دف زنی هستند، شیون و زاری از سر لندوه در در دوگاه خیر و اولیاطنین لنداز شده است. بازی دهندگان با هنرمندی و با ظرافت عروسک ها را به حرکت درمی آورند تا تجسمی از واقعه عشورا روی صحنه باشند و بدین ترتیب، قاب های بدیع و چشم نوازی پدید می آید که تماشاگران را روی صحنه های هم میخکوب می کند. اپرای عروسکی «عشورا» بهروز غریب پورتا ۲۶ مرداد ماه ۱۴۰۱ هر شب، ساعت ۲۱ در تالار وحدت روی صحنه می رود و علاقمندان به تئاتر می توانند برای تهیه بلیت اثر به سایت فروش بلیت تیوال مراجعه کنند. اصباحخر

اپرای عروسکی «عشورا» به نویسندگی، طراحی و کارگردانی بهروز غریب پورتا ۱۹ مرداد ماه ۱۴۰۱ در دوازدهمین دور اجرای خود در طول ۱۴ سال گذشته از زمان ساخت در سال ۱۳۸۷ در تالار وحدت روی صحنه رفت که در نخستین اجرا با استقبال مخاطبان مواجه شد.

اپرای «عشورا»، واقعه عاشورا را از زبان عروسک ها روایت می کند و در وصف حمله آفرینی های امام حسین (ع) و ۷۲ تن یاران باوفای ایشان، زبان به سخن می گشایند. اپرای عروسکی «عشورا» با ۷۰ عروسک و ۳۰ بازیگر وقایع عشورایی سل ۶۱ هجری را روی صحنه اجرا می کنند. اجرای اخیر اپرای عروسکی «عشورا» سه تفاوت مهم نسبت به گذشته دارد که تغییر سلبن محل اجرا از تالار فردوسی به تالار وحدت به علت آماده نبودن اجرایی تالار فردوسی، استفاده از عروسک های بزرگ و حضور توأمان بازی دهندگان و عروسک ها روی صحنه از جمله آنهاست.

تغییر سلبن محل اجرا از تالار فردوسی به تالار وحدت، مهم ترین دلیلی است که بهروز غریب پورتا کارگردان اثر را به استفاده از حضور توأمان بازی دهندگان و عروسک ها روی صحنه وامی دارد زیرا صحنه ساخته شده برای تالار وحدت متناسب با اندازه وسیع تر این صحنه در مقایسه با تالار فردوسی و فشرده گی فضا در آنجا است.

در تالار فردوسی، شیب ۹۰ درجه ای صحنه ای صحنه ای تماشاگران منع می شود از اینکه سر تماشاگر ردیف جلویی برای ردیف پشتی مزاحمت ایجاد کند در خلاف تالار وحدت که صندلی ها در یک سطح مسطح قرار دارد، از این رو تماشاچیان در هر لحظه از اجرا در حال جلوه جایی سر خودشان به طرفین برای دستیابی به دیدی کامل از صحنه هستند.

صفحه نمایشگر در پشت صحنه ساخته شده است هنگامی که فقط قرار است به عنوان نمایش دهندنده فکت های تصویری همچون صحنه حضور ملائک عمل کند مشکلی ندارد و وجود صحنه ساخته شده برای بازی دهندگان و عروسک ها و قرارگیری آن در بخش پایینی صفحه نمایشگر ملعی برای دید تماشاگران ایجاد نمی کند ولی این مساله زملی تبدیل به مشکل می شود که تصاویری هم مانند تصویر تاخت و تاز اسب ها و دف زنی یا نوشته های روی صفحه نمایشگر در حال پخش است و موانع گفته شده منع از دریافت مناسب تصاویر و همچنین، پیام های بینندگان می شود که روی کیفیت نهایی اثر تاثیر می گذارد.

صفحه نمایشگر در تالار وحدت در بخش انتهایی صحنه نصب شده است و امکان جلوه جایی ندارد بنابراین اتخاذ چنین تصمیمی برای بهره گیری از صفحه نمایشگر از سوی کارگردان اثر به مقتضیات اجرا بر می گردد. این شرایطی است که سازندگان آثار نمایشی با توجه به آنچه در صحنه یک تماشاخانه موجود است، باید دست به ابتکار عمل بزنند و

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمد رضا شفیعی
دبیر تحریریه: نغمه فتاحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران خیابان آیت الله منعی کوچه خجسته منش بلاک ۵
تلفن: ۶۰۴۲۲۲۲۲۲ فکس: ۷۷۵۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

پدر اولین اپرای ملی ایران

بهروز غریب پورتا، کارگردان و سرپرست گروه تئاتر عروسکی آران نخستین بار با روی صحنه آوردن اپرای عروسکی رستم و سهراب به آهنگسازی لوریس چکنوریان در سال ۱۳۸۳-تالار فردوسی، مسیر خلق اپرای ایرانی را تحقق بخشید. اپرای رستم و

سهراب اولین اپرای عروسکی با استفاده از عروسک های نخی (ماریوت) با زبان شعر و اندیشه شاعر اشغلمنه ابوالقاسم فردوسی است. وی دومین اثر از اپرای عروسکی - اپرای مکبث به آهنگسازی جوزبه وردی بر اساس تراژدی مکبث نوشته ویلیام شکسپیر را سال ۱۳۸۶ در تالار فردوسی روی صحنه آورد اجرای موفق اپرای مکبث در عرصه بین المللی، بیانگر دستیابی غریب پورتا و گروهش به شیوه نوین و بدیع در بازی دهندگی عروسک های نخی است. سومین تجربه اپرای عروسکی گروه تئاتر عروسکی آران، اپرای عشورا است که سال ۱۳۸۷ به نویسندگی و کارگردانی بهروز غریب پورتا و آهنگسازی بهزاد عبدی در تالار فردوسی روی صحنه رفت. شیوه بداعی غریب پورتا در بازی دهندگی عروسک ها با عنوان سیستم «بایو فیدبک و نوروفیدبک» توضیح داده می شود. در حالیکه در اپرای عروسکی، بازی دهندنده از طریق عنصر واسطه ای - عروسک نخی - با نقش ارتباط برقرار می کند. از آنجا که باور پذیر و روانشناسی شخصیت، از جمله اصول اولیه و اساسی این متد است، بازی دهندنده و عروسک در پیوندی طبیعی و زنده (ارگلیک) نسبت به یکدیگر قرار می گیرند. بنابراین طبق سیستم بایو فیدبک و نوروفیدبک، بازی دهندنده به عنوان دستگاه عصبی مرکزی - مغز عروسک، فرمان دهندنده کلیه کنش و واکنش های موجود زنده می یابد.

خرید بسته پرداخت قبض

بهتره!

اوانو ewano

هواداری با

www.ewano.app

کارت به کارت

خرید شارژ